

VARSZÓ RETRO VAGY MODERN?

ÓVÁROS VAGY ÚJ?
Ha valahát a városi óvárosban sétálunk, és nem óvárosról, vagy hallott a város történelméről, azt hiheti, hogy ezek az ódon hangulatú házak igazán régiek. És tulajdonképpen azok, tehát a város fricskát mutatott a nécknek.

Városó valahogy kimaradt eddig az életemből. Sokat nem is tudtam róla, csak az általános szomorú dolgokat, hogy a teljes várost lerombolták a náci és perze, hogy nem mindig volt főváros. De hogy mennyire sokszínű és egyedi, azt nem gondoltam.

Nem egész három napon van a városó felvezetésére. Sok lesz? Dehogy. Aki azt gondolja elég egy-két nap Lengyelország fővárosának megismerésére, téved. Sok a látnivaló, és ami még jobbra, rengeteg a modern, trendi étterem, cukrászda, kocsma és kulturális élményekből sincs hiány.

LEROMBOLTÁK, DE HIÁBA

De kezdjük az ismerkedést az óvárossal, aminek számos igazán egyedi története van. Ez az, amitől mindenki hallott, de egészen más személynél: a

Kuba a fiatal, ám igazán nagy tudású idegenvezetőnk, alaposan bemutatja az óváros valaminegy részét, az összes, a náci által lerombolt, felrobbanított épületek, templomok, katedrális. Régi képekkel prezentálja az érthetetlen, emberfeletlen pusztítást és a lengyel emberek szorgalmát. De mi is történt pontosan? A város épületeinek története a 14. századtól visszavezethető, de számos a legfrissebb részét. 1944-ben a német csapatok visszavonulásuk idején szisztematikusan a földig rombolták. És hogy mennyire élt már akkor is

RÉGI ÉS MÉCSÉM.
Az 50-es évek közepére elkészült épületek egy része ma még jó állapotban van. De sok már-már ódon hangulatú és tényleg úgy néz ki mintha több száz éves lenne. Ennek egyszerű az oka: gyorsan és olcsó anyagokból készülték.

a német precizitás azt mutatja, hogy 200 ház-ból csupán 6 maradt viszonylagos épességben. Ma mégis ódon hangulatban sétálhatunk, a 17-18. századi épületek, vagyis azok hiteles másolatai között. Mert a városó felszabadulása és a romok eltakarítása után rögtön megkezdtek az újépítést, úgy hogy ahhoz az ódon maradt homlokzatok legpárabb darabját, a falismányok és mintázatok részleteit, régi festményeket, háború előtti fotókat, képeslapokat is felhasználják. És mindent néhány év alatt, az ötvenes évek közepére ugyanis már újra állt a történelmi belváros. Ezt a művészt az Unesco is értékelte, így a belváros ma a Világörökség része. Teljesen megérdemelten.

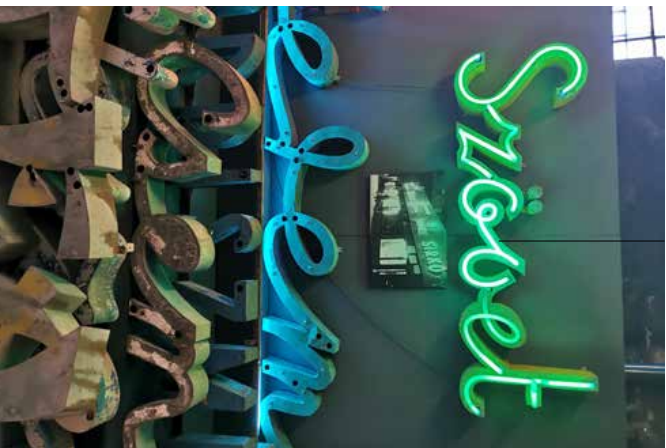
EGY KIS TÉSztÁS GASZTRONÓMIA

Az Óváros kis, direkt ódon hangulatúra tervezett étterméből választunk egyet, ahol kipróbáljuk a pirófit, azaz a lengyel töltött tésztát. Ezt többféle módon készítik, érdemes egy változatot keni, amilyenben találunk káposztás, gombás, húsos, kumpjús töltéssel. És ehhez többféle mártás is kerülhetünk. Előételnek sok leves közül választhatunk. Nagyon népszerű a barszoz, azaz a céklaleves. De igazán különleges a zupa ogórkowa, azaz a kovácsos, uborka leves, vagy a zür, amely egy savanykás, rozslicsával készült kovácsos leves, amint egy óriási májas kolbászal és keménytojással szereljük. A főlést tormával készítik és ónmagában is nagyon finom. Nekem ez a leves lett

a kedvencem. A kolbász miatt a kisételkéknek ez akár egy főétel is lehet. Az egykor főteret uriala a kinkertfogás királyi palota, mely létszatra egy bazilika és egy vár keveréke. Előtte áll a III. Zsigmond király tiszteletére emelt obeliszk. Itt ismerem meg a lengyelek furcsa királyválasztó szokásait. A Jargelók királisa után ugyanis az ország szabad királyválasztó lett. Itt nem kellett lengyelnek születnie, lehetett külföldi is, akit a nagy hatalommal bíró nemesek királlyá

TÉSztÁS FINOMÁG.
A lengyel gasztronómia igazán sokszínű. A pirófi talán a legismertebb, de ha Varóban járunk szántakozni lengyel és nemzetközi konyha-specialitást kipróbálhatunk. Ráadásul olcsón!

NEONFÉNYEK. Aká' három napot is szágban éljen és innen uralkodjon. Ez az oka, hogy a lengyel királyok között találunk svédet, franciát, és persze a mi Báthory István erdélyi fejedelemünket is. Az óvárosban három nevezetes szobrot nem illik kihagyni: Varsói habláerányt, Kopernikusz szobrot és a Kis-Fekete bronzba öntött alakját. A legenda szerint a város neve és alapítása egy Wars-nevű halászhoz és a Visztulia habláerányához köthető. Az óváros piacterén lévő habláerány szobra mellett, a 17. század második felétől a habláerany Kerdal és pajzsai látható Varsó címerében is.

VARSO HABLÉÁNYA. Varsó talán leghangulatosabb tere a régi piacterén. Itt mindent kényeztet: eredeti fődök és tervrajzok alapján építettek újja, így átér közzepen lévő Szilf is a mndat idezi.

választottak. Fontos volt viszont, hogy Lengyelországban éljen és innen uralkodjon. Ez az oka, hogy a lengyel királyok között találunk svédet, franciát, és persze a mi Báthory István erdélyi fejedelemünket is. Az óvárosban három nevezetes szobrot nem illik kihagyni: Varsói habláerányt, Kopernikusz szobrot és a Kis-Fekete bronzba öntött alakját. A legenda szerint a város neve és alapítása egy Wars-nevű halászhoz és a Visztulia habláerányához köthető. Az óváros piacterén lévő habláerány szobra mellett, a 17. század második felétől a habláerany Kerdal és pajzsai látható Varsó címerében is.

MOSZKVA, MANHATTAN ÉS SOHO EGYSZERRE

De Varsó igazán modern város. A város egyik kor szimbolikus épülete a Kultura és Tudomány Palotája, amelyet még Sztálinnál, „kapt” a város, még ma is meghatározza Varsó látképet. Első ránézésre egy kicsit az Empire State Buildingre emlékeztet, nem véletlenül. A tetején lévő klatába mindenképpen látogassunk el, innen ugyanis az egész várora és persze a közeli modern felhőkarcolókra is kiváló kilátás nyílik. Mert Varsóban nem egy, nem két modern építészeti épületet találunk, néha kicsit Manhattan érzéssem támadt. Összesen

13 darab, százötven méterrel is magasabb épület számolhatunk össze, és már szinte teljesen készen áll Europa legmagasabb épülete a Varsó torony, amely 53 emelet és 310 méteres lesz. A régi és az új nemcsak itt keveredik. A lengyel főváros tervezői igazán kreatív emberek, akik meg-
lélik a fantáziát a régi lerobbant gyárakban, ipari épületekben, piacokban. Bármerre járunk a városban, mindentűt felújított és korszerűen berendezett ipari épületeket találunk. A Praga negyedben [melynek elnevezésének nincs köze a cseh főváros] például egy teljes, régi, már-már pusztulásra ítélt ipari parkot gondolták újra. Itt a Visztulia bal partján, a pesti romkocsmá negyed hangulát vélem felidéznél. Soho Factory elnevezésű, nagyszaból elhalt ipartelep, ma új játszótér, az elhagyott, lepukkant, korábban lebontásra ítélt, gépeitől megfosztott épületekben egyre-másra nyílnak koszmák, éttermek, bárók és műzeumok.

Mamár ez a negyed is a kötelező városnéző túrák célpontja. Itt találjuk a Neon múzeumot, amelynek komoly magyar rész is van. Itt egy rakétá-épületben őrzik a rendszerváltás előtti időkbeli származó, eltávolított neoncsoportok emlékeit. Varsó a kommunista időkben, Budapesthez hasonlóan imádták a neoncsoportokat. A színes speciális

gézzel működő fényforrásokat bemutató kiállítás egy részén a budapesti neoncok is helyet kaptak. Itt bizony vígan nosztalgázhattak, akik legelőbb gyerekként megérették a szocialista éveket.

KIRÁLYI PARKOK

Visszatérve a Visztulia másik oldalára, sétáljunk végig a Királyi palota sétálóútján, a legszebb polgári házak között. Az elegáns környezetben sok lenyűgöző palotát, díszes nagykövetséget találunk itt. A kivétel az Amerikai Nagykövetség épülete, amely egykor szintén egy palotában volt, de mivel eljárték feltek ide, hogy tikkos lenhalgató készületek vannak benne elrejtve, ezért lebontották. Helyette egy modern, borzasztó csúnya épületet húztek fel, amely kilóg a szép paloták sorából.

Itt érjük el a Lazienki Parkot, melynek sarkán Chopin zenekert játszódó padot találunk. Ha rállunk és benyomunk egy gombot, a lengyel származású zeneszerző klasszikus dallamai csendülnek fel. A parkot 1791-ben avatták fel Stanislaw király koronázási évfordulójának emlékére. Központjában egy hosszúkán elnyújtott tavat létesítettek, melynek egyik szigetén áll a Királyi rezidencia, a másikon pedig egy különös, színház épült, melynek színpadja vízszínpadokkal van elválasztva a

FELHŐKARCOLÓK. Látok a „Sztálin ajándékából”. A szemből lévő balra látható, még nem teljesen kész felhőkarcoló lesz Europa legmagasabb tornya. Jövöre elkészül.

SZTÁLIN AJÁNDÉK. Es maga az „ajándék”. A Kultura és Tudomány Palotája”. Lehet firtorogni a szócet épületen, de semki ne hagyja ki annak megálatását. Egyévtől megteleendik benne a szocialista történelem, másrészt pompás a kilátás belőle.

KIRÁLYI REZIDENCIA.
Varsóban nagyon figyelnek arra, hogy a betonengeregben sok zöld terület legyen. Kiseb-nagyobb parkokat a Visztula mindkét oldalán találunk. Ez ezek közül talán a legnagyobb és legpatinásabb a Lenin park, ami ma minden akkora mint a budapesti Városliget. Itt viszont sok műkussal, pávákkal találkozhatunk egy rövid séta során is.

RÉGI-MODERN.
Az igazságügyi Palota régi-modern épülete. Előtte a városi felkelésre emlékeztető szoborcsoport kapott helyet.

IGAZÁN INTERAKTÍV.
A Vodka múzeum könnyű és jó kilátásokról ígérő múzeumi program. Az összes lengyel vodka megtalálható itt, de aki eddig nem tudta, hogyan készült ez a nemis nedű, ezután biztos, hogy szívesen isz.

nézőtérrel. A park telis-tele van kedves mokusokkal, a színház léposín pedig pávákkal találkozhatunk. Varsóban amúgy is nagyon sok a zöld terület, számtalan nagy parkba látogathatunk el, ahol futókkal biciklizőkkel fogunk találkozni. És emellett még ott van a Visztula partja is, amely sok helyen vadregényes és néha nem is érjük, hogy egy nagyváros közepén vagyunk. Nyáron a folyóparton homokos strandokatis kalaktanak, a rakparton pedig sok ételbár és kiskocsmacsomagja a környéki vágyókat.

KULTURÁLIS HULLÁMVASÚT

Varsói múzeumi is hagyományok. Ha szeretnénk megérteni a város újkor történetét akkor a Varsói Felkelés Múzeuma a legjobb választás. Sokan csak ezért a kiállításért jönnek a városba. Múzeumban választ kapunk arra, hogyan és miért merítették ezt a lengyel túlórák, hogy talpra álljanak és nekedzjenek takarítani, tervezni és varost csinálni a romokból.

A másik szintén megárázó élmény a Polin Múzeum, ami a lengyel zsidóság történetét mutatja be. Akik még csak a történelmönkvékből olvasnak a zsidóüldözésről, itt néhány óra alatt megtanulhatnak

mindent e zek látott népről. Megárázó és elgondolkodtató kiállítás.

De, hogy milyen szomorú befejezése legyen a varsói kulturális látogatásunknak, a végére hagyjuk a Vodka múzeumot. Ez egy igazán 21. századi tárlat, ahol a legkorszerűbb technikákkal a tudás szolgálatába állítottak. Itt megtudjuk, hogy a vodka eredetileg lengyel szó és azt is, hogy évszázadok alatt hogyan fejlődött az ital elkészítése. Mindezt érinőképemeny orális tableret, kvízjátékok, film és persze felkészült és igazán humoros idegenvezető segítségével. A tárlatvezetés csúcspontja a Vodka kóstolás, ahol kiderül, hogy a nap végére miért jökedvű a vezetónk.

A Világjáró útját az obo Hételés a Lot Polish Airlines, a Varsói Turisztikai Hivatal és a Lengyel Idegenforgalmi Hivatal támogatta.

Útazni jó.
És hazaéni is.

HOME Házakat
ötöztetünk
www.arhome.hu

pratic